

[Hilmar Baunsgaard.]

ret til selv at træffe beslutninger om vore lokale forhold. Det er selvsagt vigtigt for os. Ud fra et europæisk fremtidssyn må det nok imidlertid siges at være temmelig ligegyldigt.

Hvis vi også fremtidig indskrænker den politiske problematik til vore egne isolerede forhold, så kan det kun være et udtryk for, at vi ikke ønsker at tage del i udformningen af vor egen verdensdels fremtid. Er vi blevet så navlebeskuende eller defaitistiske, at vi slet ikke føler noget ansvar for Europas fremtid? Hvis vi ikke er det, så må i langt højere grad end hidtil Europadiskussionen gøres til det centrale. Hvis vi har en europæisk opgave at tage del i, så bliver det ligesom lidt mindre afgørende, om den europæiske udvikling på afgrænsede områder stiller krav til os om mindre selvbestemmelsesret.

Vor indbyggede modstand mod at bruge store ord har bl.a. betydet, at Europadiskussionen i Danmark er vejet uden om det helt fundamentale, at med England, Frankrig, Tyskland og Italien forenet i et europæisk samarbejde har man fjernet selve grundlaget for nye militære stridigheder mellem disse vesteuropæiske lande. Gang på gang op gennem historien kom der stridigheder, ofte med det resultat, at ikke alene Europa, men hele verden blev sat i brand. Det kan næppe være vanskeligt ud fra en sikkerhedspolitisk synsvinkel at nå til enighed om, at det er i vor europæiske interesse, at England er med i det europæiske fællesmarked.

Nok er det i sig selv af overordentlig værdi, at Italien, Frankrig og Vesttyskland har henvist deres stridigheder til i fremtiden at blive afgjort i Ministerrådet i Bruxelles og ikke på Europas slagmarker. Men uden England er det alligevel mangelfuldt. Med England når Europa frem til den tilstand, som vi i Norden gennemførte i den historiske fortid: afskaffelsen af krig som et anvendeligt middel i vore indbyrdes forhold. Ud af det voksede en fællesskabsfølelse i Norden, som vi i dag betragter som noget af det værdifuldeste, vi har — kulturelt, økonomisk og politisk. Europa får nu chancen for den samme udvikling, hvilket ud fra ethvert synspunkt må siges at være positivt.

I forhold til verden uden for Vesteuropa må det også anses for en fordel, at England

er med i fællesmarkedet. Den risiko, der fremhæves meget ofte, at fællesmarkedet vil lukke sig inde som et velhavende protektionistisk område, mindskes med engelsk deltagelse. Dels har England så stærke følelsesmæssige og handelspolitiske interesser knyttet til sine hidtidige koloniområder, at det i sig selv vil føre til en større åbenhed i den europæiske udvikling, dels er England derudover et samfund, der gennem århundreder har oparbejdet et betydeligt handelsmæssigt samkvem med selv fjerntliggende lande. Englands deltagelse betyder en forstærkning af de liberale kræfter i fællesmarkedet. Dermed betyder det også en styrkelse af den mere udadventede europæiske holdning, som vi i Norden må anse for nødvendig, både ud fra en politisk og ud fra en økonomisk vurdering. Vi bør på denne baggrund betragte den engelske beslutning om at melde sig ind i Europa som en lykkelig afgørelse. Der er således al mulig grund til at understrege, at det, Danmark skal tage stilling til, er det fællesmarked, der opstår, når England bliver medlem.

I den europæiske bedømmelse må det endvidere betragtes som overordentlig betydningsfuldt, at de tre små lande, som i højere grad end andre er blevet påført lidelser af et splittet Vesteuropa, er med i samarbejdet. Holland, Belgien og Luxembourg er så overbevist om det europæiske samarbejdes betydning, at disse tre små lande er de stærkeste fortalere for en videre udvikling af det politiske fællesskab. I den hjemlige diskussion om vore muligheder for politisk medindflydelse i et samarbejde af fællesmarkedets karakter burde vi vel især lægge vægt på, hvad de tre små, der har været med fra starten, kan fremlægge af erfaringer. Angsten for at blive opslugt i EF-samarbejdet bør udviklingen i de tre små Benelux-lande kunne fjerne. Økonomisk, socialt og politisk er hverken Holland, Belgien eller Luxembourg i dag svagere end før, tværtimod. Deres udvikling er et bevis for, at små lande ikke alene kan deltage i, men også kan nyde gavn af et samarbejde af en karakter som fællesmarkedet. I virkeligheden har disse tre små lande haft en indflydelse, der står i modsat forhold til deres størrelse. Mulighederne for andre små lande er ikke mindre, og de nordiske lande med deres internationale traditioner kan både